

NOVA DOBA

Leto XXI.

Celje, petek 14. aprila 1939

Štev. 16.

Izhaja vsak petek ob 16. // Naročnina znaša mesečno po pošti 5 din, v Celju z dostavo na dom po raznašalcih 5-50 din, za inozemstvo 10 din // Uredništvo: Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1, pritličje, desno; uprava: levo // Telefon štev. 65 // Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani štev. 10.666

Za narodov blagor . . .

Celje, 14. aprila.

Slovenski narod, ki ga tvorijo še danes pretežno mali kmetie, bajtarji, viničarji, najemniki tuje zemlje, poljski in industrijski delavci, je trpel v pretekli dobi pod tujo nadoblastjo ne samo na gospodarski in kulturni zaostalosti, marveč tudi na pomanjkanju iskrenih prijateljev, ki bi ga bili vodili po poti ljudske izobrazbe in samopomoči k izboljšanju življenjskega položaja.

Rojen in vzgojen v hlapčevstvu je živel naš prednik od zibelke do groba v božjem strahu pred gosposko v strogem izpolnjevanju zapovedi, ki mu je velevala, da mora dati Bogu, kar je božjega, cesarju, kar je cesarjevega.

Šele francoska in njej sledeče revolucije v sredini preteklega stoletja so sprestile duha, dvignile samozavest teptanih in brezpravnih narodov, ki so se skušali otresti suženjskih okovov, v katere jih je oklepala visoka fevdalna in cerkvena gosposka. Tudi našemu tlačnemu kmetu so zasijali prvi žarki svobode. Rešen je bil graščinske in samostanske tlake ter postal gospodar zemlje, ki jo je obdeloval z žuljavimi rokami in namakal z znojem in solzami dolga stoletja. Toda še vedno je bil pod oblastjo oholega tujca, ki mu je namesto obljubljen narodnostne enakopravnosti mačehevsko delil drobtinice političnih in narodnostnih svoboščin. Temu pa je bil naš narod v veliki meri kriv sam. Dolga suženjska doba je vse preveč upognila hrbenico in zrahljala kolena našega človeka, ki je bil vzgojen v slepi pokorščini do oblasti in v usodnih trenutkih ni pokazal dovolj odločnosti v obrambi svojih narodnostnih pravic.

Narodno zavest so vzbudili v našem ljudstvu šele slovenski tabori, na katerih so slovenski rodoljubi s plamtečo besedo predložili ljudskim množicam krivice, ki so se godile našemu narodu na vseh področjih, ter zahtevali narodno enakopravnost in priznanje vseh svoboščin tudi za naš narod.

Slovenskim taborom je sledila doba narodnega preporoda, eno najvažnejših razdobji naše nacionalne zgodovine, ko so zasadili naši narodni pionirji plug in začeli orati ledino na našem narodnem, gospodarskem in kulturnem področju.

In kdo so bili ti narodni pionirji? Bili so sinovi našega kmečkega ljudstva, ki so, rojeni pod kmečkimi krovji, rasli med narodom in doživljali vse tegobe in bridkosti trpečega in stradalnega človeka, predno so se s šolanjem usposobili za življenje. Svojega kmečkega porekla pa niso pozabili tudi v poznejšem življenju, čeprav so pripadali po večini meščanskim slojem in inteligenčnim poklicem, ampak so ostali v tesni povezanosti narodu zvesti, ga vodili in bodrili v težkem narodnostnem in gospodarskem boju.

Za nacionalno osamosvojitve našega naroda zlasti v narodnostno mešanih in ogroženih krajih je bila predvsem potrebna njegova gospodarska osamosvojitve, ki ji je položil temelje oče našega združništva Miha Vošnjak. Pred ustanovitvijo slovenskih kreditnih zadrug Slovenci nismo imeli lastnega denarništva. Naš slovenski človek — kmet, obrtnik in meščan — je bil primoran iskati kredita v nemških hranilnicah, ki so s svojim denarjem kupovale slovenske duše in slovenska posestva ter pomagale graditi preko našega narodnega ozemlja nemški most do Jadrana.

Z gospodarsko osamosvojitvijo se je obenem dvigala in utrjevala narodna zavest s pomočjo narodnih čitalnic, ki so postale pravo ognjišče našega nacionalnega in kulturnega življenja. Narodne čitalnice so položile temelje naše narodne prosvete, v njih okrilju so se uprizarjale naše prve igre, pevski zbori pa so gojili slovensko pesem, ki je vžigala srca v narodnem ponosu.

Beseda o narodni koncentraciji

Celje, 14. aprila.

Mnogo čujemo, še več čitamo o koncentraciji naših narodnih sil. Šele pod grozečo bodočnostjo pa so se posamezniki prebudili, se izjavili za združitev ter podpisali nekaj platoničnih izjav tudi za doslej sprte organizacije. Vsak tak korak je pozdrava vreden, uvaževanja pa le v toliko, kolikor se bodo posamezniki ali organizacije tudi po tem ravnale. Tu smo upravičeno v dvomih, saj stremenje za koncentracijo ni od včeraj in ne od lani, tako da je bilo pač časa in tudi potrebe dovolj, ako bi bili na koncentracijo mislili.

Kako veličastna je bila narodna koncentracija ob shodih za majniško deklaracijo! Kako smo bili edini v svojem navdušenjem ob prevratu, ko smo si prisegali, da hočemo složno graditi novo domovino . . . In potem . . .

Saj so vsi uvideli, da je potreben skupen program, ki bi obsegal vse tiste narodu svete svetinje, ki se jih nihče ne sme lotiti, ki bi zavaroval vse naše gospodarstvo, ko je na dlani, da slabitev posameznika slabi vse narodno gospodarstvo, ki bi ne mučil in preganjal slovenskega uradnika, ko je to zopet le v sramoto in škodo slovenskega imena . . . Načelo je bilo pač postavljeno, povsod znano in priznано, a zaželeno vedno le od opozicije, ko je bil močnejši vedno izvršitvi in sporazumni obvezi nasproten v prepričanju, da se kolo časa ne zavrti več in da sam ne pride nikoli več pod kolo. Tako je ostalo pri lepih besedah in pri grdih dejanjih, kajti ni je sramote, ki bi se ne bila izvršila v dokaz naše nesposobnosti.

Tako smo danes skeptični, maloverni ob tipanju za koncentracijo v politiki, gospodarstvu in kulturi, ker predobro poznamo, kako smo veliki v tem, kar nas loči, in majhni v svoji skupnosti. Kje pa imate kak stan, kje kako stroko, ki bi se je še ne bilo posrečilo razbiti vsaj v dve skupini? Ali naj bo jutri drugače, ko smo bili doslej vedno taki, odkar poznamo svojo zgodovino? Edino tuja pest nas še more prisiliti, da se potuhnemo in združimo za trenutek, da nato s tem večjo silo bruhnemo vso nabrano jezo na rodnega brata, ko si proti tujcu drznemo komaj upogibati hlapčevski hrbet.

Priznajmo pa, da so bili pri nas vedno tudi ljudje, ki so zagovarjali

Na podeželju pa je v istem času oral celino na narodnem, prosvetnem in gospodarskem področju naš slovenski učitelj, ki se je kljub nezadostni plači naravnost idealno in nesebično posvečal vzgoji naše mladine, pri tem pa našel še vedno dovolj časa izven šole za svoje gospodarsko in prosvetno delo. Tako je bil naš vaški učitelj dolga desetletja vzgojitelj mladine v šoli, izven šole pa je zbiral okrog sebe ukaželjne in jim nazorno kazal, kako je treba gojiti sadno drevo, vinsko trto, čebelarstvo in umno gospodarstvo sploh.

Prve drevesnice, ki smo jih imeli Slovenci, so bile šolske drevesnice, zato ima ravno naš podeželski učitelj glavno zaslugo za razvoj slovenskega sadjarstva, ki donaša dandanes mnogim krajem vsako leto milijone in daje desetstičem naših kmečkih družin obstanek na slovenski grudi. Tako je dal naš učitelj našemu kmečkemu človeku poleg pismenosti tudi gospodarsko izobrazbo in položil temelje umnega kmetijstva. Z vzornim idealizmom in vzgledno vztrajnostjo je dajal učitelj narodu vse svoje duševne in telesne sile. Za svoje delo je prejemal le malo posvetnih dobrot, po krivdi nasprotnikov pa dostikrat ni užival niti hvaležnosti nahujskanega in zapeljanega naroda.

Šele v poznih letih, ko so se naši učitelji

skupne narodne zadeve. Saj jih je vse polno, ki so vedno z vsako stranko in vsakim programom, ki ima moč v svojih rokah. Na te ne moremo biti ponosni, kajti njihov hrbet je upognjen in tovora navajen od vekomaj, bi se reklo po Cankarjevo. Ne ti. Poleg teh so pa možje prepričanja, ki so ob sleherni priliki odločno izpovedali svoj program, ki so si drznili iti tudi z opozicijo, pri javnih volitvah: in ti so katerih stare nasvete je treba poslušati, ko je bil njih nasvet enak v vseh prilikah in neprilikah naše novejši zgodovine, morda ne samo 20, morda celo 30 ali 40 let. Ti vedo, da so se razni voditelji brezvestno igrali vsak sam za se z narodovo usodo, da je narod med tem trpel in krvavel — da pa so časi čedalje nevarnejši celo za narode, ki so enotni in v sebi močni in da slabiči in razkosanci propadajo celo brez slovesnega pogreba.

Če je torej res prišel že pravi čas, da se izvede resnično narodno edinstvo, naj ne stojijo ob strani možje značaji, ker bodo sicer, kakor že tolikokrat, capljali naši največji idealisti

Kosta:

Vprašanje narodnih manjšin

Celje, 14. aprila.

Nauk o narodnem socializmu govori o zaščiti čistih pripadnikov nemške rase in odklanja vsako prisvojevanje tujih narodnosti. Potujčevanje mu je ogabno dejanje, ki žali čast nemškega naroda. Ta načela, ki jih je vodja Nemcev že večkrat svečano razglasil in jih ob proglasitvi protektorata nad Čehi odločno poudaril, so za nas zelo zanimiva, ko nameravamo spregovoriti besedo o narodnih manjšinah.

Pod pojmom pripadnika rase odnosno narodnosti razumemo človeka, ki lahko vsak čas dokaže, da ni njegova pripadnost rasi ali narodu v nobenem primeru dvomljiva. V tem nas najbolj prepričevalno potrjujejo Nemci sami, ko z vso doslednostjo izločajo iz svoje srede Žide, tudi take, katerih prastarši so že bili nemški državljani in ki razen nemščine ne obvladajo nobenega drugega jezika.

Vedno smo si želeli in si tudi danes želimo prijateljskih odnosov z našo nemško sosedo. K nadaljnjemu izboljšanju dobrih odnosov pa bo pripomogla odkrita beseda o vprašanjih,

Venci, traki in ostale mrtvaške potrebsčine

Sternecki
NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA v JUGOSLAVIJI

po samotnih poteh, mimo njih pa bo drvel po široki cesti narod v svojo pogubo . . .

ki poleg dobrih trgovskih zvez trenutno zanimajo oba naroda. Sem spada tudi vprašanje narodnih manjšin. Pravična ureditev tega vprašanja nam je prav tako pri srcu, kakor našim nemškim sosedom. Njegova rešitev pa ne bo delala nobenih težkoč, če bomo vzeli za izhodišče pogajanj lastni nauk Nemcev, ki kategorično odklanja nečiste pripadnike rase. V naprej pa moramo zavrniti razne kulturne vplive in življenjske interese, ker nimajo z manjšinsko zaščito nobene zveze. Na tej osnovi pogajanja ne bi bila težka.

Stvari bo menda najbolj koristil konkretni predlog, ki bo postavil problem jugoslovenskih narodnih manjšin v pravo luč in pripomogel h končni in pravični ureditvi v zadovoljstvo obeh strani. Da dokažemo našo dobro vojo, naj pride iniciativa z naše strani.

Postopajmo prav tako, kakor postopajo Nemci! Vsako, ki se hoče prištevat k nemštvu, naj dokaže z originalnimi prepisi krstnih in poročnih listov nazaj na tri rodove očetove in materine strani, da izvira njegov rod res od čiste nemške rase, kajti zaščita današnje Nemčije se nanaša samo na take Nemce. Kar je nečisto, se naj jim ne ponuja, ker to Nemci sami odločno odklanjajo.

Naše narodno obrambne organizacije naj ustanovijo v vsakem kraju skupen statističen odbor, v katerega naj pošljejo svoje predstavnike z nalogo, da sestavijo točno in nepristransko statistiko o naših državljanih nemške narodnosti. Odbor naj si priskrbi potrebne krstne, poročne liste in ostale listine za vse one, katerih nemška pripadnost je dvomljiva. Vsi krajevni odbori naj izvolijo banovinski odbor, katerega naj pošljejo vse zbrane statistične podatke s potrebnimi originalnimi prilogami. Na podlagi teh podatkov naj sestavi banovinski odbor pregledno statistiko o nemški narodni manjšini pri nas in jo izroči merodajnim oblastem, ki bodo potem to vprašanje lahko uredile. Tako dobljeni podatki bodo dali najvernejšo sliko številčne moči naših državljanov nemške narodnosti. Tem nuditi manjšinsko zaščito, ne bo za nas kakor tudi za naše severne sosedo noben problem več, zlasti če bo vodila obe strani iskrena želja po pravični ureditvi tega vprašanja in to po geslu: do ut des.

Tedaj bo zavladalo med narodoma še bolj prijateljsko razmerje, kar si Jugoslavija in Nemčija gotovo iskreno želita.

Stavba pod Tovstom

Prejeli smo:

Z ozirom na članek, priobčen v 15. številki Vašega lista z dne 7. aprila t. l. pod zaglavjem »Stavba pod Tovstom - Zadeva, ki je nujno potrebna rešitev«, v ljudo prosimo, da v smislu zakona o tisku v prihodnji številki Vašega lista pod istim zaglavjem in na istem mestu priobčite sledeči popravek:

Ni res, da se je pokazalo, da sta bili v Savinjski podružnici SPD v Celju dve struji, izmed katerih se je ena odločno protivila, da bi Savinjska podružnica SPD prevzela to postojanko. Nasprotno je res, da je vse članstvo podpisane podružnice SPD odločno za to, da podružnica postojanko prevzame in so med članstvom deljena le mnenja glede pogojev prevzema od strani mestne občine v Celju.

Ni res, da je na izrednem občnem zboru podružnice, ki je bil lani, pri bojnem glasovanju zmagala struja, ki je bila za prevzem te postojanke v upravi društva. Nasprotno je res, da na izrednem občnem zboru podružnice bojnega glasovanja ni bilo, da ni bilo struj, tem-

več je bil soglasno sprejet sklep, ki je bil naznanjen mestni občini v Celju, naj se ta postojanka izroči podružnici v upravo.

Ni res, da na zadnjem občnem zboru Savinjske podružnice SPD, ki je bil izredno številno obiskan, ni bilo o tem vprašanju podano nikako pozitivno poročilo, temveč je nasprotno res, da sta načelnik in tajnik v svojih referatih o tem vprašanju podala obširno poročilo ter sta točno označila štadij, v katerem se zadeva nahaja.

Končno ni res, da je na občnem zboru prevladovalo mnenje, da Savinjska podružnica SPD, sodeč po postopanju mestne občine celjske, ne bo prišla v posest te postojanke, temveč je res, da je prevladovalo in prevladuje nasprotno mnenje, da bo prišla Savinjska podružnica SPD v posest te postojanke, ki je zgrajena z javnim denarjem v svrhe planinskega in tujskega prometa, ki spada v delokrog podružnice SPD.

Celje, 12. aprila 1939.

Savinjska podružnica SPD v Celju.

Kino UNION Celje

Od 14. do 17. aprila film v češkem jeziku

Roman župnika

V tem filmu je prikazano življenje v mali češki vasi in borb mladega duhovnika za resnico in pravico

Hana Vitova Zdenek Štepanek

„Merkur“ in stavba pod Tovstom

Celje, 14. aprila

Sklep občnega zbora celjske podružnice »Merkurja«, društva trgovskih in privatnih nameščencev Jugoslavije, da se naj v društvene svrhe pridobi stavba pod Tovstom, je izzval živahno zanimanje. Čujejo se raznovrstna mnenja in tolmačenja, v enem pa so si vsi edini: ta stavba mora priti v primerne roke, da se dogotovi in izroči svojemu namenu.

Zanimanje za to stavbo je bilo razumljivo doslej največje v planinskih krogih. Sedaj se vršijo na Golteh velika dela in se gradi močna planinska postojanka. S to stavbo se bo ugodilo predvsem mladini in smučarjem, ki jim eventualna postojanka pod Tovstom ne bi zadoščala in ki tega svojega naziranja niso prikrivali. Planinska organizacija si je nadalje zagotovila v bližini Tovsta primerno postojanko. V to svrhu si je pridobila zemljiško posest in jo v zadnji dobi še povečala z dokupom. Z definitivno ureditvijo postojanke pod Tovstom — pa naj bo ta postojanka sedanja stavba mestne občine ali nova stavba na zemljišču planinske organizacije — bo ustregla željam velike večine svojega celjskega članstva.

Ob veliki medsebojni povezanosti članstva raznih celjskih društev je razumljivo, da je zanimanje za stavbo pod Tovstom živo ne samo med članstvom oficijelne planinske organizacije, temveč tudi pri drugih društvih, ki štejejo med svoje člane vnete turiste in gospodarstvenike. Ta vnema je prišla do izraza tudi na občnem zboru celjske podružnice »Merkurja«.

Skoda, ki se godi na stavbi mestne občine pod Tovstom in s tem združeno propadanje javnega premoženja ter dejstvo, da se ta zadeva v teku petih let ni rešila, sta bila nadaljnji povod za storjeni sklep. Če se bo ta sklep izvršil, bo s tem storjen velik korak k boljшему gospodarskemu razvoju Celja in okolice.

Če bi se pa ta sklep ne izvršil — matično društvo »Merkur« ima namreč pri svojih sicer razmeroma ogromnih letnih proračunih, ki dosegajo za l. 1937. znesek 8,551.895 din, tudi ogromne obveznosti, zlasti s svojim sanatorijem — pa bo članstvo »Merkurja« brez vsake zavisti pozdravilo tudi vsako drugo reši-

tev problema stavbe pod Tovstom. Po zdravilo jo bo zlasti, če bo dobila to postojanko v last planinska organizacija, saj šteje »Merkur« med svoje člane številne slovenske, hrvatske in srbske članke planinskih organizacij.

Zahvaljujemo se uglednemu uredništvu »Nove Dobe« za nam vedno izkazano naklonjenost in prosimo za objavo tega poročila.

Predsedništvo društva trg. in priv. nameščencev »Merkur«, podr. Celje

Politika

Ti, ki si nas ustvaril kakor listja, trave ...

Narodno socialistična revija »Volk und Rasse« je nedavno objavila statistične podatke o naraščanju prebivalstva v Evropi v zadnjih 120 letih. L. 1810. je bilo v Evropi 63 milijonov Romanov, 59 milijonov Germanov in 65 milijonov Slovanov. Sto let kasneje, l. 1910., so našteali v Evropi 108 milijonov Romanov, 152 milijonov Germanov in 187 milijonov Slovanov. Po dvajsetih letih, l. 1930., je bilo v Evropi 120 milijonov Romanov, 149 milijonov Germanov in 226 milijonov Slovanov. V teku 120 let so se torej v Evropi pomnožili Romani za 58 milijonov, Germani za 90 milijonov, Slovani pa za — 161 milijonov. Omenjeni list je izračunal, da bo v Evropi čez 50 let, ako bo prebivalstvo naraščalo v istem razmerju kakor doslej, Slovanov toliko kakor Germanov in Romanov skupaj. Čez 50 let bo torej v Evropi povprečno že vsak drugi človek — Slovan! Vprašanje je sedaj, ali se bodo Slovani v tem času že spametovali, ali pa bodo še dalje ostali nesložni in med seboj sprti — sluge velikim narodom!

Ob dvanajsti uri

V reviji beogradskega vseučiliškega profesorja dr. Mihaila Ilića je izšel naslednji poziv:

Preživljamo dogodke, kakršnih ni pred nami doživela nobena generacija. Živimo, kakor da smo vsi v kaki podmornici, na katero lahko vsak trenutek trešči mina. Ne samo v Evropi, marveč

po vsem svetu grmi in se bliska in to strašneje, kakor kdaj doslej. Človek zadremlje z zemljevidom, a ko se prebudi, se zave, da je v veljavi že nov zemljevid. Preko noči se odcepljajo celi državni teritoriji, kar preko noči izginjajo cele države. Vse to se godi z neverjetno brzino. V imenu kakšnih načel in osnov, to ni važno, samo da gre. Državljeni, vsaj oni zavedni in skrbni, pozabljajo na svoje osebno in privatno življenje in se samo vprašujejo, ali pride ono najhujše spomladi ali jeseni, to ali drugo leto, kar je tudi v skrajnem rezultatu malo važno, ako že mora priti. Poleg vseh teh zunanjih nevarnosti, ki v ostalem vsem groze, ne samo nam, pa nas razjedajo še tudi notranje težkoče. In kakor da se ničesar ne dogaja okrog nas in med nami, kakor da živimo na kakem otoku, oddaljenem od vseh vulkanov, se mi še vedno med seboj prepiramo o doktrinah in načelih, še vedno se ločimo v nazorih tudi glede manj važnih vprašanih, še vedno stojimo na tribuni govornika, izgubljač iz vida danes najvažnejšo stvar: varnost vseh nas. Osupnemo, ko vidimo, da je kdo padel, a nato krenemo zopet na staro pot. Toda kakor je pri posamezniku najvažnejša stvar življenjska stvar, prav

Kino METROPOL Celje

Danes 14. aprila zadnjikrat film po Straussovi opereti

NETOPIR

Od 15. do 18. aprila veliki šlager zdravega humorja in pristne komike

NISMO VSI ANGELI

Dve uri burnega smeha Vam bo pripravil najboljši komik

Heinz Rühmann

Zadovoljstvo med

Slovenci v Italiji

Pod tem naslovom poroča »Slov. gospodar«, da je tržaški škof vprašal predsednika vlade Mussolinija, ali so slovenske pridige v slovenskih krajih Julijske Krajine dovoljene in ali se sme verouk poučevati v slovenščini. Gospod Mussolini je kratko odgovoril, da vlada nima ničesar proti slovenskim pridigam, kakor tudi, da slovenski jezik ni prepovedan! »Slovenski gospodar« pravi, da vlada zaradi te izjave veliko zadovoljstvo po vseh škofijah. Mi pa še dostavljamo: Ko bo po cerkvah in šolah našega Primorja odmevala zopet slovenska beseda in slovenska pesem, tedaj bodo našemu življu

Francija pripravljena tudi na najhujše

Francija pripravljena

tudi na najhujše

Pariški list »Temps« razpravlja v uvodniku o veliki miroljubnosti Francije, pri tem pa podčrtava, da je Francija danes odločena in pripravljena, da brez oklevanja pristopi tudi k temu, kar je najstrašnejše. V današnjih mednarodnih prilikah je treba računati tudi s to možnostjo.

Skrb za varnost meje

V Rumuniji je v obmejnem ozemlju v širini 20 km od državne meje prepovedano privatnim osebam poslušanje radia. Prestopki se kaznujejo z zaporom od 1 do 2 let. Vse države v svetu posvečajo obmejnemu življu posebno pažnjo in skrb, kar je povsem naravno. Temu se nihče ne čudi in nad varnostnimi ukrepi, ki jih narekuje interes države, se nihče ne vznemirja in ne razburja, kajti država je prvo za pravega državljana.

Zaloge zlata na svetu

Nemčija, Italija in Japonska premorejo skupno eno četrtino manj zlata nego mala Svica.

× Zasedba Albanije. Italijanske čete so začele tik pred Veliko nočjo nepričakovano zasedati Albanijo. Albanski kralj Zogu in kraljica, ki je nekaj dni prej rodila prestolonaslednika, sta se s spremstvom umaknila iz Albanije v Grčijo. Albanija je prišla pod oblast Italije. Proglašena je personalna unija Albanije z Italijo. Zasedba Albanije po italijanskih četah je bila po nekaj dneh zaključena.

× Jamstvo Grčiji in Rumuniji. Slično kakor za Poljsko, je prevzela Anglija tudi jamstvo obvezo za varnost in samostojnost Grčije in Rumunije. To obvezo je prevzela tudi Francija. Anglija in Francija sta v zvezi z drugimi miroljubnimi državami trdno odločeni braniti svobodo in samostojnost narodov in držav z vsemi sredstvi ter postaviti vse sile za ohranitev miru, pripravljene pa sta tudi na vojno, če bi bila neizogibna.

Domače vesti

— Jubilej Riharda Jakopiča. Sedemdesetletnico rojstva je obhajal v sredo v Ljubljani Rihard Jakopič, nestor slovenskih slikarjev in član slovenske Akademije znanosti in umetnosti ter samonik slovenski umetnik po božji volji.

— Smrt dveh uglednih oseb. V četrtek je umrl pri Sv. Lovrencu pri St. Pavlu pri Preboldu v 74. letu starosti znani posestnik in lastnik mlina g. Alojz Kupec. Pokojni je bil odločno napreden, značajan in neumorno delaven mož ter vzoren gospodar. Dolgo vrsto let je bil

tako je tudi pri državi najvažnejša stvar varnost naroda, zunanja varnost. Pri tem poslu se moramo zbrati vsi složno, takoj, brez oklevanja, brez odlaganja. Vse drugo je danes manj važno in naj je treba za to tudi skrajnih žrtev. To je naš današnji imperativ in kdor ga ne čuti v vsej njegovi veličini, greši proti sebi in proti družbi. Dolžnost vseh poštenih političnih ljudi je, pa naj se načelno ali programsko še tako razlikujejo, da danes sprejmejo kot geslo: hitra in odločna združitev vseh zdravih narodnih sil za zasiguranje splošne varnosti.

Pri nas in drugod

Uradni nemški časopis »Deutsche Justiz« objavlja, da bo vsak nemški državljan, ki razširja vesti tujih radijskih postaj, ki so take vsebine, da škodujejo ugledu države, kaznovan z zaporom do 5 let. Ako več oseb posluša radio iz Moskve, pomeni to zločin organiziranega upora proti varnosti države.

To vest priobčujemo doslovno po beograjskem listu »Napred«. Pri nas pa je postalo kar moda, da se trosijo iz dneva v dan najgorostastnejše vesti, ki so sistematično preračunane na to, da slabijo moralo naroda. Ako gremo za izvorom teh vesti, naletimo povsod in vselej na one elemente, ki niso bili nikdar odkriti prijatelji zdravega razvoja naše države in napredka našega naroda. Brezplačni pomočniki teh zločincev med nami pa so razne bojzljive, hlapčevske duše, ki še niso dospale, da bi razumele in občutile, kaj je narodni ponos, svoboda in zavest svobodnega naroda v svoji narodni državi.

Mi še dodajemo, da zagreši zločin nad narodom in državo vsak tisti, ki čuje take vesti in nima poguma, da jih takoj zatre in tira razširjevalce pred sodbo zakona. Le tako bodo umolknili razni plačani in neplačani »junaki«, ki so že toliko strupa nekaznovano razširili med nami.

Iz naše preteklosti

Leta 1915. je bilo zaradi tajne organizacije »Jugoslavija« obsojenih v Banjaluki 35 gimnazijcev omladincev na težko ječo. Do danes še nobeden od njih ni bil deležen kakega odlikovanja ali priznanja. Bivši avstro-ogrski državni tožilec, ki se je prav posebno odlikoval v preganjanju te omladine, pa nosi danes red sv. Save III. stopnje. Tako poroča doslovno zagrebška »Nova Riječ« v 121. številki.

načelnik Hranilnice in posojilnice v St. Pavlu pri Preboldu in član občinskega odbora. Gasilska četa pri Sv. Lovrencu ga je izvolila za svojega častnega člana. Med prebivalstvom je bil splošno priljubljen in spoštovan. Pogreb bo v nedeljo ob pol 10. dopoldne iz hiše žalosti k župni cerkvi v St. Pavlu, nato pa po maši na pokopališče. Istega dne kakor g. Kupec, je umrla v St. Rupertu pri Gomilskem tudi njegova svakinja ga. Helena Turkova v starosti 81 let. Pokojna je bila ugledna narodna žena ter izredno skrbna gospodinja in srčno dobra mati. Pogreb ge. Turkove bo v soboto ob 10. dopoldne na pokopališču v St. Rupertu. Pokojnima bodi ohranjen lep spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

— Dva umora. V Novakah pri Novi cerkvi je našel 72-letni posestnik Gašper Kranjc na veliko soboto okrog pol 11. dopoldne svojega 25-letnega sina Martina na svojem posestvu, ko je z drugimi fanti streljal za Veliko noč. Gašper, ki je sina in svojo rodbino že dolgo sovražil ter živel sam zase, je izvelkel samokres in oddal na sina več strelcev. Ena krogla je zadela sina v vrat, druga v levo, tretja pa v desno stran prsi. Mladi Martin Kranjc se je takoj zgrudil nezavesten. Celjski reševalci, ki so se kmalu pripeljali z reševalnim avtomobilom v Novake, so prišli starega Kranjca, ki je pobegnil po zločinu v gozd, in ga oddali orožnikom. Očeta so izročili okrožnemu sodišču v Celju, sina pa so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je na velikonočno nedeljo podlegel poškodbam. — Drugi umor je bil izvršen v Zalogu pri Zalcu. Tam je umrla na velikonočni ponedeljek v sumljivih okoliščinah 78-letna posestnica Neza Stukovnikova. Orožništvo je uvedlo preiskavo ter prišlo moža Stukovnikove, 66-letnega posestnika Ivana Stukovnika in Stukovnikovo služkinjo, 36-letno Marijo Klepejevo od Sv. Miklavža nad Laškim. Klepejeva je priznala, da je imela s Stukovnikom razmerje, ki ni ostalo brez posledic. Stukovnik ji je prinesel neki prašek za odpravo telesnega plodu, ki ga je pa Klepejeva odklonila. Nekoč ji je izročil Stukovnik neke rumene praške in ji naročil, naj jih daje vsak dan njegovi ženi. Klepejeva je storila, kakor ji je bil naročil Stukovnik, praškom pa je dodala žvepla in sredstvo za odpravo telesnega plodu, ki ji ga je bil prinesel Stukovnik. Stari Stukovnik je bil Klepejevi obljubil poroko in polovico svojega posestva. Stukovnik priznava, da je dal Klepejevi praške za ženo, zanika pa, da bi bil napeljeval Klepejevo k umoru. Pri obdukciji so našli v želodcu Stukovnikove živo srebro, ki je starki prejedlo črevesje in se razlilo. Stukovnika in Klepejevo so oddali v zapore okrožnega sodišča v Celju.

— Starešinsko društvo bivših članov JAD Triglava v Mariboru bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo 16. t. m. ob 10. dopoldne v hotelu Orel v Mariboru. Udeležba za člane obvezna. — Odbor.

— **Važno obvestilo.** Izšla je zanimiva brošura pod naslovom »Pot do blagostanja, sreče in neodvisnosti« z zelo pestro in poučno vsebino, ki bo zanimala vsakogar. Ta brošura daje odgovor na mnoga sodobna gospodarska vprašanja. Vsakemu človeku — delavcu, obrtniku, kmetu, uradniku in trgovcu, prav vsakemu bo knjižica dobro došla in vsak bo dobro storil ako se bo ravnal po navsvetih, ki jih bo našel v njej. Odločili smo se poslati do nadaljnjega knjižico brezplačno vsakemu, ki nam pošlje svoj naslov in znamko za 1 dinar za poštino knjižice. Pišite še danes na »Moj dom«, Ljubljana, Dvořakova ul. 8.

— **»Jugoslovanski biseri«.** Najnovejša številka mariborskih »Jugoslovanskih biserov« prinaša zopet celo vrsto okusno ilustriranih potopisnih in krajevnih črtic, ki se nanašajo predvsem na bivšo mariborsko oblast, v znatni meri pa tudi na Ljubljano, Bled itd. in naposled na naš Gornji Jadran: Bakarski zaliv, Dom Jadranske straže, »Trloveljski dom« ter mesto in otok Krk. Slike: Motiv iz Slovenskih gor in Osetov »Grič«, Dobrna, Zdraviliški dom Rogaške Slatine v zelenju in cvetju, Slatina Radenci in posrečena reprodukcija Thorwaldsenovega reliefa iz jedilnice zdravilišča v Laškem dihaljo svežo in solčno pomlad v našem Podravju in ob Savinji, istotako tudi Žorzutova pesem »Pomlad«. Nemško pisana članka

poročata o letoviščih ob gornji Savinji in o kopališčih in zdraviliščih med Muro in Savo. Članek »Obiščite naše Prekmurje«, opremljen z živo sliko lepega kopališča v Murski Soboti, vabi v Slovensko krajino in na Prekmurjski teden. Pod naslovom »Kam na dopust?« je nad trideset letovišč, zdravilišč, kopališč in planinskih koč jedrnatno označenih in opisanih, da si vsak lahko izbere eno ali drugo. Poročila o naših izseljenicah in našem tujskem prometu kakor tudi o potrebi novega gledališča v Mariboru gotovo ne bodo ostala brez zanimanja.

— **Dunajska vremenska napoved** za soboto 15. t. m.: Naraščanje oblačnosti, ponekod manjše padavine, lahni zapadni vetrovi, temperatura v bistvu neizpremenjena.

Celje in okolica

c **Zborovanje slovenskih novinarjev v Celju.** Na belo nedeljo 16. t. m. ob 10.15 se bo pričel v sejni dvorani na mestnem poglavarstvu v Celju občni zbor Stavbne in gospodarske zadruga »Novinarski dom«, ob 11. pa redni letni občni zbor ljubljanske sekcije Jugoslovenskega novinarskega združenja. Ta dan se bodo zbrali v Celju poklicni novinarji iz Ljubljane, Maribora in Celja. Slovenske novinarje iskreno pozdravljamo v Celju ter jim želimo mnogo uspehov na zborovanju in prijetno bivanje v našem mestu!

c **Živahen promet o praznikih.** Celje je že ob navadnih dneh znano, da ima izredno velik železniški promet, ki kar kriči po odpravi raznih nedostatkov na celjski postaji. Za praznike je ta promet še ogromno narasel. Zlasti se je to videlo pri večernem vlaku iz Savinjske doline. Ta vlak je bil na velikonočni ponedeljek tako prenapoljen, da je bila kontrola sprednikom sploh onemogočena, saj je v vagonih in na pločnikih stalo gotovo toliko potnikov, kakor jih je stlačeno sedelo. Bilo je mnogo upravičene nevolje in ostre kritike, zakaj železniška uprava ne poskrbi še za nekaj vagonov, da bi ob takih dnevih bilo omogočeno vsaj za silo po človeško voziti se iz Savinjske doline v Celje. Menda nismo onkraj sveta in ni do Celja in Ljubljane tako daleč, da ne bi mogli pravočasno poskrbeti za odpomok.

c **Zaključno predavanje na ljudskem vseučilišču.** V ponedeljek 17. t. m. ob 20. bo predaval šef banovinskega instituta za raziskovanje raka, docent dr. Cholewa o temi »Borba proti rakastim obolenjem.« Predavanje bo s skioptičnimi slikami. Opozarjamo občinstvo na to zanimivo predavanje s katerim bodo zaključena letošnja predavanja na ljudskem vseučilišču.

c **Vokalni koncert »Slovanska pesem«.** Celjski oktet bo priredil v ponedeljek 17. t. m. ob 20. v mali dvorani Celjskega doma vokalni koncert pod geslom »Slovanska pesem« in bo izvajal 20 slovanskih skladb. Kot solistka bo sodelovala sopranistka ga. Marjanca Kalanova. Spored je pester in bogat ter bo nudil lep umetniški užitek. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni Slomškove tiskovne zadruga.

c **»Kaj je resnica?«** Ljubljanska drama bo uprizorila drevi ob osmih v celjskem gledališču slovit Pirandellovo dramo »Kaj je resnica?« Predstava je za abonma.

c **Koncert pevskih zborov drž. gimnazije, drž. deške in dekliške meščanske šole in meščanske šole šolskih sester** bo v nedeljo 30. t. m. ob 17. v celjskem gledališču.

c **Akademija podmladka Jadranske straže na drž. deški in dekliški meščanski šoli v Celju** bo v nedeljo 23. t. m. ob 16. v celjskem gledališču. Uprizorjena bo simbolična slika Anice Cernejeve »Pravljica o morju«. Nato bosta zapela oba mladinska zbora meščanske šole. Sledile bodo telovadne točke obeh šol. Akademijo bo zaključila državna himna s krasno alegorijo. Vstopnice so v predprodaji pri podmladku JS na meščanski šoli.

c **Klavirski koncert pianistke ge. Mirce Sancinove.** V nedeljo 16. t. m. od 21.10 do 22. bo igrala naša koncertna pianistka ga. Mirca Sancinova v ljubljanskem radiu izbrane skladbe Fridrika Chopina in L. v. Beethovena. Na to emisijo opozarjamo zlasti celjske radijske poslušalce.

c **Veličastno češko filmsko delo »Roman župnika«** se predvaja te dni v kinu Unionu v Celju, na kar še posebej opozarjamo naše narodno občinstvo, ki ve ceniti lepo češko filmsko umetnost in se ne zadovoljuje z izvestnimi plitkimi filmi, ki tako pogosto na svojevrsten način »zabavajo« tudi našo publiko po naših kinodvoranah.

c **Ponovitev mladinske telovadne akademije Sokolskega društva Celja I** bo na belo nedeljo 16. t. m. ob 16. v telovadnici v Sokolskem domu v Gaberju. Vstopnina je znižana in znaša samo 2 in 5 din. Obiščite to lepo in pestro prireditev v čim večjem številu!

c **Podmladek Jadranske straže na celjski gimnaziji** bo priredil v torek 9. maja svojo šesto akademijo. Spored bo letos nadvse zanimiv. Dijaki se pridno pripravljajo na svojo kulturno prireditev v tem šolskem letu. Na sporedu bodo telovadne, glasbene, recitacijske in dramske točke.

KINO DOM CELJE

Dne 14. in 15. t. m.: »Noč pripada mladim«

Od 16. do 18. t. m.: »Junaki z Marne«

Od 19. do 23. t. m.: »Marie Antoinette«

c **Katastrofalno onesnaženje Bolske in Savinje.** V četrtek 13. t. m. popoldne sta bili Bolska in Savinja po odpadnih vodah predilnice v St. Pavlu pri Preboldu zastrupljeni tako, da je poginilo na stotine rib. Največ se je opazilo mrtvih postrvi in sulcev. Zastopnik Ribarskega društva se je danes popoldne podal s komisarjem sreskega načelstva na kraj sam, da se ugotovi dejanski stan in povzročena škoda.

c **Jurij Zabukošek obsojen na smrt z obojenjem.** Pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju, ki mu je predsedoval predsednik okrožnega sodišča g. dr. Vidovič, se je zagovarjal v četrtek 53-letni zlatarski in slikarski pomočnik Jurij Zabukošek, ki je lani 31. oktobra zvečer ob Voglajni v Cretu s ciankalijem zastrupil in zadavil Ivanko Zakrajškovo ter se polastil njenega denarja v znesku nad 10.000 din. njene hranilne knjižice z naložbo 4.027 din ter vse njene ženske obleke, perila in obutve. O tem zločinu smo že v novembru obširno poročali. Zabukošek je bil obtožen, da je lani 20. oktobra ukradel svo-

jemu delodajalcu, zlatarskemu mojstru Mihi Korenu v Trbovljah 800 din vredno moško suknjo. Zabukošek je pri razpravi priznal, da je zastrupil Zakrajškovo, izjavil pa je, da je ni hotel umoriti in da je tudi ni zadavil. To trditev pa so ovrgele priče, zdravnika izvedenca gg. primarij dr. Steinfelser in dr. Perko ter kemik izvedenec g. dr. Jeločnik. Jurij Zabukošek je bil spoznan za krivega roparskega umora, izvršenega z zastrupljenjem in zadavljenjem Ivanke Zakrajškove, in tatvine v škodo Mihe Korena ter obsojen na smrt z obojenjem. Občinstvo, ki je bilo docela napolnilo razpravno dvorano, je sprejelo sodbo s ploskanjem. Zabukoškov zagovornik odvetnik g. dr. Milan Orožen je prijavil revizijo in priziv.

c **Celjski šahisti so sijajno premagali Tržačane.** Celjski šahovski klub je za Veliko noč gostoval v Trstu in nastopil v matchu proti tamkajšnjemu klubu OND Societa Schacchistica Triestina B. de Rin. Match je bil na 12 deskah. Celjani so zmagali z 11:1. Celjani so bili lepo sprejeti. V imenu domačinov jih je pozdravil predsednik univ. prof. cav. Scarpa, za prisrčen sprejem pa se je zahvalil podpredsednik Celjskega šahovskega kluba g. Grašer. Podrobni rezultati so naslednji (prvi Celjani, drugi Tržačani): Gabrovšek:Ferrari 1:0, Cijan:Pirona 1:0, inž. Sajovic:Vidman pol:pol, Skitek:Paulin 1:0, Smigovc:Cerqueni 1:0, Volkar:inž. Guarrini 1:0, Detiček:Secoli pol:pol, Grašer:inž. Audoli 1:0, Vladimir Diehl:Pant 1:0, Fajs:Reisenhofer 1:0, Kocmur:Bracovich 1:0, dr. Pokorn:Centassi 1:0.

c **Ribji trg v Celju.** Kakor se govori, namerava Ribarsko društvo v Celju, ki ima v najemu ribarske pravice Savinje, ustanoviti v Celju stalni ribji trg. Zaradi tega je stopilo v stik z ribogojstvom »Dragomelj«, ki bo zalagalo trg zlasti s postrvmi in ščukami, v kolikor bi se ne dobivale iz Savinje. Savinja je na ribah zelo bogata. Iz nje bi se lahko dobivale bele ribe v taki množini, da bi bil nakup po zmernih cenah vsakomur mogoč. Če bo Ribarsko društvo, ki je poverilo to nalogo svojemu članu g. Antonu Zorku, upokojenemu pis. ravnatelju, to izvršilo, bo zadostilo dolgoletni potrebi. Od Ribarskega društva pričakujemo, da bo to akcijo čimprej izvedlo.

c **Otroci so zanečili dva požara.** Na velikonočni ponedeljek okrog 14.30 se je vnela s slamo krita hiša posestnika

Franca Šloserja na Zg. Hudinji pri Celju. Požar se je hitro razširil in uničil vse poslopje. Gasilec iz Celja in Gaberja, ki so prispeli na kraj požara, se je posrečilo rešiti sosedna poslopja. Živino so pravočasno spravili iz hleva. Iz goreče hiše so rešili samo nekaj pohištva in perila. Škoda znaša okrog 75 tisoč din in je le delno krita z zavarovalnino. Ogenj so povzročili otroci, ki so streljali poleg hiše s papirnatiimi patronami. Nekaj patron je padlo na slama-to streho in jo vžgalo. V torek proti večeru pa je nastal požar v gospodarskem poslopiju gostilničarja in posestnika Franca Velenška na Ostrožnem pri Celju. Poslopje, v katerem je bilo mnogo sena in slame, je pogorelo do tal. Živino so spravili pravočasno iz hleva. Gasilci iz Celja, z Babnega, Lopate in iz Gaberja se je posrečilo preprečiti, da se ni ogenj razširil na sosedna poslopja. Tudi ta požar so zanetili otroci, ki so se igrali pri gospodarskem poslopiju. Posestnik Velenšek ima okrog 60.000 din škode.

c Dve smrtni nesreči. Na veliko soboto se je mudil 21-letni posestnikov sin Franc Škoberne iz Dobjega pri Piani v Celju, kjer je nakupil nekaj blaga. Ko se je vračal zvečer s kolesom proti domu, ga je na banovinski cesti v Opoki pri Storah dohitel neznan kolesar in zadel s svojim kolesom od strani v njegovo kolo. Škoberne je odletel s kolesa v cestni jarek in padel tako nesrečno, da si je zlomil tilnik. Nesrečnež je na mestu izdihnil. Neznani kolesar je izginil brez sledu. Na veliko soboto ob 18. je šla 36-letna posestnica Amalija Laznikova v Stranica pri Konjicah v svojo klet. Nenadno se je strop zrušil in pokopal Laznikovo pod seboj. Laznikovi je zlomilo in zmečkalo levo nogo, poškodovala si je tudi desno nogo in dobila težke notranje poškodbe. Prepeljali so jo v celjsko bolnico, kjer je v sredo popoldne podlegla poškodbam.

c Hude posledice nepreviđnega ravnanja s smodnikom. Na veliki petek je 23-letni posestnikov sin Ivan Mikše v Nimnem pri Rogaški Slatini sušil za velikonočno streljanje določen smodnik doma poleg zakurjene peči. Vsled vročine se je smodnik vnel in je puhnil v Mikšeta ter mu prizadejal težke opekline po obrazu in rokah. V sobi je nastal požar, ki se je hitro razširil in uničil vso hišo. Pri gašenju se je ponesrečil tudi Mikšetov 11-letni brat Franc. Opekeli se je po obrazu in rokah. Brata se zdravita v celjski bolnici.

c Nesnaga pred pošto. Pred celjskim poštnim poslopijem bo treba namestiti svarilne napise, naj se pešci ne poslužujejo pločnika, če nočejo tvegati, da jih golobji pozdrav od zgoraj ne osreči in jim ne poškoduje obleke. Za to »višjo silo«, ki odvaža to nesnago, morada res nihče ne odgovarjati, postaja pa že taka nadloga, da ni več mogoče tega prenašati in trpeti.

c Zadnja pot br. Stanka Pečnika. Na veliko soboto ob 18. se je zbralo pred mrtvašnico na okoliškem pokopališču mnogo pripadnikov Sokolskega društva Celja I in SK Olimpa, trgovskih nameščencev in zelo veliko število drugega občinstva, da spremi prerano umrlega agilnega Sokola br. Stanka Pečnika, trgovskega pomočnika pri tvrdki Pšeničnik v Celju, na njegovi zadnji poti. Po cerkvenem obredu so se ob odprtem grobu z globo občutenimi besedami poslovali od nepozabnega mladega pokojnika br. Jože Sparhagl v imenu Sokolskega društva Celja I, pokojnikov nekdanji učitelj g. Vekoslav Gobec in zastopnik SK Olimpa. Sveži grob so okrasili z mnogimi vencami in cvetjem.

c Zetev smrti. V Mestnem zavetišču v Medlogu je umrla v sredo v starosti 78 let ga. Barbara Kurinčičeva, mati trgovskega potnika g. Franca Kurinčiča v Celju. Istega dne je umrl na Pojulah pri Celju v starosti 53 let upokojeni vodja zemljiške knjige g. Mirko Trankulov. V celjski bolnici so umrli: na velikonočno nedeljo 37-letni trgovski pomočnik Jože Stanič iz Celja in 75-letni dninar Janez Pepernak iz Višnje vasi, v torek 75-letna zasebnica Marija Oraž-

movala iz Čreta pri Celju, v petek pa 18-letni preužitkarjev sin Franc Ganc iz Zabukovja pri Sevnici. Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

c Plačilo občinskih davščin. Mestno poglavarstvo v Celju opozarja hišne posestnike in lastnike vozil, da so 1. t. m. zapadli v plačilo: 5-odstotni najemniški vinar in 2-odstotna kanalska naklada za proračunsko razdobje od 1. IV. do 30. VI. 1939., vodarina in števina za proračunsko razdobje od 1. I. do 31. III. 1939 in prvi obrok davščine na vozila. Stranke naj plačajo zapadle obroke pri mestni blagajni celjski zanesljivo do 10. maja. Po preteku tega roka se bodo zaračunale zakonite 6-odstotne obresti. Plačila, ki bodo po preteku 6 tednov od dneva dospelosti zaostala, bodo izterjana z izvršbo.

Skalna klet

bo imela odslej vsak petek morske ribe najboljših vrst. Toči tudi prvovrstna domača in dalmatinska vina. Priporočata se

Pepca in Andrej Ušaj

c Glavno cepljenje proti osepicam. Mestno poglavarstvo v Celju razglašá: Redno javno cepljenje malih otrok (prvocepljenec) iz mesta Celja bo letos v ponedeljek 1. in torek 2. maja od 15. do 18. v sejni dvorani na mestnem poglavarstvu. Pregledovanje cepljenecv in pri cepljenju izostalih otrok bo v torek 9. maja od 15. do 18. istotam. Cepljenju in pregledu so obvezni vsi otroci, ki so bili rojeni 1. 1938. (t. j. od 1. januarja do 31. decembra 1938). Dalje vsi mali otroci, ki so pri lanski cepitvi ali pri prejšnjih cepitvah iz katerega koli vzroka izostali. Opravičila zaradi izostanka pri cepljenju, odnosno izpričevala za otroke, ki so bili cepljeni pri zasebnih zdravnikih, sprejema mestni zdravnik na dan cepitve in na dan pregleda na mestnem poglavarstvu.

c Delovni trg. Pri celjski borzi dela je bilo 10. t. m. v evidenci 1130 brezposelnih (1008 moških in 122 žensk) nasproti 1120 (997 moškim in 123 ženskam) dne 31. marca. Delo dobijo 4 hlapci, 2 poljska delavca, po 1 krojač in kočijaž, 5 kuharic, 4 kmečke deklet, 2 služkinji ter po 1 natakarica in postrežnica.

c Naknadni letni pregled motornih vozil bo v torek 18. t. m. pri mestni garaži na Sp. Lanovžu in sicer od 10. do 10.30 za celjski srez, od 10.30 do 12. pa za mesto Celje ter za laški, krški, brežiški, šmarnski, konjiški in gornjegrajski srez.

c Nočno lekarniško službo ima od 15. do 21. t. m. lekarna »Pri križu«.

c Gasilska četa Celje. Od 16. do 22. t. m. ima službo IV. vod.

Iz občinstva

Naša železniška uprava. Prejeli smo in objavljamo v smislu dolečb zakona o tisku: Z ozirom na objavljeni članek v Vašem cenjenem listu štev. 10, stran 4, stolpec 3 z dne 3. marca t. l. glede obležanja in zamude potniškega vlaka štev. 525 dne 1. t. m. pod nadpisom »Iz občinstva« in naslovom »Naša železniška uprava...« izvolite v smislu čl. 26 zakona o tisku objaviti na istem mestu in pod istim nadpisom in naslovom sledeči popravek: Potniški vlak 525 je odpeljal dne 1. marca t. l. s postaje Maribor s strojem, ki je bil popolnoma sposoben za prevoz vlaka. Defekt na stroju je nastal slučajno — brez vsake krivde žel. uprave — šele na progi med postajama Slov. Bistrica in Poljčane, zaradi česar je moral vlak ustaviti na odprti progi. Postaja Poljčane je takoj, ko je bila obveščena o zadržanju vlaka, odposlala na progo stroj v postaji se nahajajočega tovrstnega vlaka. Ker pomožni stroj ni bil usposobljen za prevoz potniških vlakov, je vlak vozil z zmanjšano brzino, kar je tudi povečalo zamudo vlaka do Zidanega mosta. Ako bi postaja Poljčane tega ne storila, temveč bi naročila iz Maribora ali z Zidanega mosta za vožnjo potniških vlakov usposobljeni stroj, bi brezdvomno utrpel vlak še večjo zamudo, kakor jo je pri vožnji s strojem tovrstnega vlaka. Slični kviri na strojih morejo nastati nepredvidoma, za kar pa železniško osebje niti železniška uprava ne more odgovarjati. — Direkcija državnih železnic.

Grda razvada. Stanovalci hiš v bližini bivšega nogometnega igrišča pri Sp.

Lanovžu se pritožujejo, da se zbira na tem igrišču mladina, ki se zabava z brncanjem žoge. Često se dogaja, da žoga, ki prileti čez plot, ogroža pasante, ali pa jo kak deček zabije v žice električne napeljave. Ker je tako početje nedopustno, prosimo za takojšnjo odpomoč.

Gospodarstvo Zakon o hmelju

Resnica o važni gospodarski zadevi

Zalec, 14. aprila.

Osnutek zakona o hmelju je naletel v naši javnosti takoj po objavi na ostre kritike in enodušen odpor tako produkcije kakor tudi trgovine. Vzrok temu je pač treba iskati v dejstvu, da se ni dala najširšim krogom naših hmeljarjev in eksporterjev prilika za javno diskusijo pri dokončni ureditvi življenjsko važnih vprašanj, ki tangirajo ene kakor druge. Popolnoma napačno je mnenje, da se dajo hmeljarska vprašanja urediti v izključno korist naših hmeljarjev že s tem, da se ubije in izloči dosedanja izvozna trgovina, ki ima nedvomno mnogo zaslug za uveljavljenje našega blaga in naše znamke v tujem svetu.

Ker je večini naših hmeljarjev še danes neznana vsebina osnutka zakona o hmelju, hočemo v kratkem podati pregled najvažnejših določb tega osnutka, ki je vseskozi neresen in ima že takoj v prvih členih važna protislovja.

Tako določa na primer čl. 4.: 1. da se pridelovanje hmelja omeji na strnjene hmeljske okoliše, 2. da se pridelovanje hmelja omeji na kmetovalce, torej tiste, ki sami s svojo družino obdelujejo zemljo ali pa imajo vsaj glavni vir dohodkov iz kmetijstva, 3. da nima v strnjem hmeljskem okolišu nihče več kot 50%, izven strnjene hmeljskega okoliša pa ne več kot 25% orne zemlje, ki jo obdeluje, zasajene s hmeljem, 4. da se pridelovanje hmelja omeji le na zavedne hmeljarje, ki imajo vse potrebne pogoje za pridelovanje kakovostno čim boljšega hmelja (dovolj velike sušilnice, škropilnice itd.) in so takega že tudi doslej pridelovali.

Kakor izgleda, točka 1., ki določa, da se pridelovanje hmelja omeji na strnjene hmeljske okoliše, duševnemu očetu tega osnutka ni šla prav od srca — čeprav je popolnoma pravilna — zato daje v točki 3. kmetovalcem izven strnjene hmeljskega okoliša prav širokogrudno tudi možnost, da si zasadijo 25% orne zemlje s hmeljem.

Kako usodne važnosti za obstoj in nadaljnji razvoj našega hmeljarstva je to načelno vprašanje, hočemo pokazati s tem, da pojasnimo, kaj je treba razumeti pod »strnjenim« in kaj pod »nestrnjenim« hmeljskim okolišem.

Pod strnjenim hmeljskim okolišem razumejo v vseh hmelj pridelujočih državah po svetu ono pokrajino, kjer se ogromna večina kmetovalcev bavi s hmeljarstvom, pod nestrnjenimi okoliši pa one kraje, v katerih se goji hmelj zgolj sporadično, t. j. le tu pa tam po posameznih hmeljarjih, dočim se bavi ogromna večina kmetovalcev z drugimi gospodarskimi panogami, n. pr. z živinorejo, vinogradništvom, sadjarstvom, gozdarstvom itd.

Točki 1. in 3. v členu 4. sta torej v popolnem protislovju. Dočim namreč točka 1. omejuje hmelj le na strnjene okoliše, kakor je n. pr. Savinjska dolina in okolica bačkkega Petrovca, dovoljuje točka 3. kmetovalcem nestrjenih okolišev, t. j. dejansko kmetovalcem vse države, da zasade 25% orne zemlje s hmeljem, kar bi imelo za posledico pogubno povečanje hmeljskih nasadov v naši državi in uničenje našega dosedanega pravega hmeljarstva!

Člena 7. in 8. govorita o obvezni organizaciji hmeljarjev in o prisilnem prispevanju 1 do 2% vsakoletnega izkupička za prodani hmelj zadržati v neki fond, iz katerega pa bi se porabilo le 25% teh obveznih prispevkov za regulacijo hmeljskih cen, dočim o 75% zakon ne pove, v kakšne namene naj služijo. To pa je zelo važno vprašanje z ozirom na to, ker bi se zbrali v ta sklad milijonski zneski iz žepov naših hmeljarjev, katerih gospodarski položaj je tako težak, da morajo vedeti, kdo in v kakšne svrhe bo upravljal ta kmečki denar. Sicer pa bi izter-

Ali se narava moti?

Ali da človeku 32 zob, če mu jih je tudi manj dovolj? Gotovo ne! Dobro delovanje našega žvečilnega aparata je odločilnega pomena za naše splošno zdravstveno stanje. Vsi zobje so nam potrebni. Zato ne pozabimo, da smo tudi mi njih potrebni: negovati jih moramo. Stalna nega s Chlorodontom, zanesljivo zobno pasto, ohrani zobe zdrave do pozne starosti. Dober sloves pa gre Chlorodontu zaradi visoke kvalitete. Domači proizvod.

jevanje teh prispevkov pomenilo prisilno oddajo premoženja naših hmeljarjev, ki je v nasprotju z našo ustavo in našimi zakoni vobče. Sploh bi bil zakon o hmelju prvi zakon na svetu, ki bi prisilno organiziral kmetovalce, ki se bavijo z določeno gospodarsko panogo, t. j. s hmeljarstvom, v organizacijo, kateri bi morali oddajati polagoma svoje premoženje, s katerim bi mala skupina ljudi špekulirala in se okoriščala.

Nad vse važen za naše savinjske hmeljarje je čl. 17., ki določa:

a) Savinjski okoliš: sem spadajo vse občine celjskega sreza ter občine Šmartno ob Paki, Mozirje in Rečica ob Savinji v gornjegrajskem srezu; hmelj iz tega okoliša se označi kot »Štajerski hmelj — Savinjska dolina«.

b) Okoliš dravska banovina: sem spadajo občine Brezno-Kapla, Dravograd, Guštanj, Marenberg, Muta, Prevalje, Vuhred in Vuzenica v dravograj-skem srezu; Konjice, Loče, Oplotnica in Vitanje v konjiškem srezu; Majšperk v ptujskem srezu; Mislinje, Podgorje, Škale, Smartno, Šoštanj, Št. Andraž, Št. Ilj pri Velenju, Št. Janž, Topolščica in Velenje v slovenjegrajskem srezu; Selnica, Sv. Marjeta, Svečina in Št. Ilj v srezu Maribor levi breg; Fram, Hoče, Limbuš, Podbrežje, Sp. Polskava, Rače, Ruše, Slivnica v srezu Maribor desni breg; Kostivnica, Kozje, Ponikva, Sv. Peter pod Sv. gorami, Sv. Vid pri Grobelnem, Šmarje in Žusem v šmarnskem srezu; Sv. Krištof, Laško, Hrastnik, Dol in Sv. Lenart v laškem srezu; Čatež, Podsreda in Sevnica v brežiškem srezu; Motnik in Trojane v kamniškem srezu in Zagorje v litijskem srezu; ta okoliš se označi kot »Dravska banovina«.

Kolika sreča z hmeljarje, da je zagledal luč sveta osnutek zakona o hmelju, ker bi brez njega še dolgo ne vedeli, kje vse raste hmelj in koliko krajev je v Sloveniji, ki jim daje zakon sedaj zakonito možnost, da razširijo hmeljske nasade v nedogled!

Členi 29. do 32. govorijo o banovinski hmeljski komisiji, ki je vrhovni forum in kroji usodo našim hmeljarjem.

Člen 33. določa kazenske sankcije, po katerih se kaznuje vsakdo, ki krši predpise tega zakona, z globo do 50.000 din, v primeru neizterljivosti pa z zaporom do enega leta.

Menda ni potreba posebej poudariti vse neresnosti tega člena, ki je v popolnem navzkrižju s kazenskim zakonikom, kateremu edino so pridržane odmere tako težkih kazni v primerih zločinov, za kakršne pa ni mogoče smatrati kršitev predpisov tega zakona.

Člen 34. pa je naravnost klasičen primer, kako si mora postlati posteljo »strokovnjak« za hmeljarstvo, ki bdi kot demon nad usodo ubogih hmeljarjev.

Našteli smo najglavnejše člene zakonskega osnutka o hmelju, ki zadevajo usodo hmeljarjev. Nastane vprašanje, ali je zakon o hmelju sploh potreben in kdo ima interes na njegovem uveljavljanju.

Osnutek zakona o hmelju dokazuje, da ni nastal iz stvarnih potreb našega hmeljarstva, ki obstoji že nad 60 let brez takšnega zakona. Ako pa bi se že izdal kak zakon, bi moral varovati izključno le interese pravega hmeljarstva v strnjenih hmeljskih okoliših, na katere naj bi se omejilo hmeljarstvo in zaščitilo z varstveno znamko. Osnutek zakona o hmelju pa je naravnost naperjen proti interesom hmeljskih okolišev, ker daje zakonito možnost gojitve hmeljskih nasadov kmetovalcem po vsej državi. Zlasti prizadeto bi bilo savinjsko hmeljarstvo, kateremu jemlje zakon staro svetovno znano znamko »Južnoštajersko-Savinjska dolina« in jo zamenjuje z novo »Štajerski hmelj-Savinjska dolina«. Takšna znamka pa bi bila zelo nevarna za naš savinjski hmelj, ker bi zavajala v zmoto inozemsko hmeljsko trgovino, ki pozna pod imenom »Štajerski hmelj« ves hmelj iz dravske banovine.

Zato odklanjajo zakon o hmelju enodušno vsi naši hmeljarji, ker ne zadovoljuje nikogar razen kliki, ki vedri in oblači okrog Hmeljarske zadruge, ki bi edina imela od uveljavljenja tega zakona ogromne koristi, dočim bi plačal račun savinjski hmeljar, ki bi ga zakon usodno prizadel.

Zakon, ki govori uvodoma o omejitvi hmeljskih nasadov, bi dejansko omejil hmeljarstvo samo v strnjem savinjskem okolišču, kjer bi uničil eksistenco na stotine malih vaških obrtniških družin, ki so vsled pomanjkanja zemlje primorane gojiti hmeljarstvo, ako se hočejo vzdržati na svoji grudi. Ti ljudje pa so priznani najmarljivejši naši hmeljarji, ki pridelujejo kvalitetno najboljše blago, vsled česar ne bi bilo v interesu naše znamke, ako bi se baš tem hmeljarjem prepovedalo pridelovanje hmelja. Usodno prizadeti pa bi bili tudi številni mali kmetovalci v Savinjski dolini, ki imajo vso svojo pičlo zemljo zasajeno s hmeljem, tako da morajo skoraj ves potreben živež kupovati, ker bi morali po zakonu 50% svojih nasadov reducirati in bi se ob tako omejenih nasadih ne mogli več vzdržati na svojih malih posestvih, ki so povrh večinoma še močno zadolžena.

Hmeljski zakon v tej obliki je zato nesocialen, ker ogroža eksistenčno na stotine in stotine malih in dobrih hmeljarjev v Savinjski dolini, dočim daje ostalim krajem širokogrudno možnost sajenja hmelja v predelih, ki po svojih naravnih legah niso niti najmanj prikladni za gojitev hmeljske rastline. S tem zadaje zakon smrtni udarec vsemu hmeljarstvu — dobremu in slabemu!

Zakon pomeni najrše omejevanje osebne svobode naših državljanov in je v navzkrižju z našimi zakoni. Tako na primer ne sme hmeljar sam prodati hmelja po vzorcu, pač pa ga sme prodati zanj po istem vzorcu Hmeljarska zadruga! Iz tega sledi, da je glavni namen hmeljskega zakona, ki ne prinaša hmeljarjem nobenih koristi, le ta, da se usmeri vsa hmeljska trgovina preko prisilne zadruge, ki naj bi postala ne-

kakšna prodajna centrala in ki naj bi izločila iz hmeljske trgovine dosedanje hmeljske trgovce in zastopnike tujih hmeljskih tvrdk ter jih nadomestila s svojimi ljudmi, ki pripadajo izvestni kliki okrog vodstva zadruge.

Izvršilo naj bi se nekaj podobnega, kakor je bilo z znakovanjem hmelja, ki je bilo nekaj let predmet neprestanih napadov in kritik s strani izvestnih ljudi, dokler je izvrševala signiranje hmelja »Oznamovalnica za hmelj v Žalcu«; takoj pa je bilo znakovanje naravnost vzorno urejeno, ko so stopile nove osebe na mesto prejšnjih, čeprav opravljajo isti posel znakovanja mnogo slabše kakor prejšnje osebe.

Zakon o hmelju bi omejil staro renomirano savinjsko hmeljarstvo, ki predstavlja 90% slovenskega hmeljarstva, in eksistenčno uničil na stotine naših najboljših hmeljarjev samo zato, da bi se lahko razvilo hmeljarstvo v vseh krajih izven Savinjske doline, kjer ljudje niso navezani na hmeljarstvo tako usodno kakor ravno Savinjšani, ki jim je hmeljarstvo ne samo pomožna, ampak izključna gospodarska panoga! Ako dodamo tej ugotovitvi še samo to, da goje hmeljarstvo v izvzemsavinjskih krajih skoraj izključno nemški veleposestniki, nemški plemenitaši in nekaj naših odpadnikov-renegeatov ter skoraj noben slovenski kmet, potem res ne razumemo, zakaj je bila potrebna zaščita teh elementov proti narodno zavednim in patriotičnim savinjskim hmeljarjem?

Ozadje hmeljskega zakona tvorijo zelo zanimivi momenti, ki nimajo s čistimi interesi našega pravega hmeljarstva niti najmanjše skupnosti, ampak razodevajo neverjetno smelost in cinizem ozkega kroga ljudi, ki bi radi pod krinko varovanja hmeljarskih interesov vpregli naše hmeljarstvo v svoj profitarški voziček in zlezli po hrbtih naših pravih hmeljarjev, ki se ubijajo že nad 60 let s to gospodarsko panogo, na površje, ne v korist, temveč v škodo našega hmeljarstva!

jo brezsmiselno politiko, drugi nad eksistenčnimi obljubami, tretji opažajo, da jih na oni strani že nič več ni, in ugotavljajo, da bo pri prvih občinskih volitvah samostojne laške občine, ki mora prej ko slej zopet postati samostojna, gotovo zopet zmagal napredni nacionalni županski kandidat. Tako izgleda položaj danes, ko sami trpijo na posledicah svojega početja.

1 Ali veš, kdo si in kaj si? Neki obrtnik, ki izkorišča plodove naše jugoslovenske zemlje za svoj zaslužek in udobno eksistenco, zadnje čase izkoristi vsako priložnost, da našim kmetom v okolici prišepetava z očitnimi tendencioznimi nameni o »sijajnem« življenju v neki tuji neslovenski državi. Govori jim, kako lepo bi bilo... itd. Če takim in sličnim tujerodcem, ki imajo pri nas vsega v izobilju, življenje pri nas ne prija, naj se čimprej potrudijo tja, kamor spadajo. Prostor, ki ga bo omenjeni obrtnik napravil, bo že prav sijajen za našega človeka. Kruh nam bo rezal brez kontrole in svojih monogramov! — Ob sedanjem lepem vremenu zopet opažamo po laških ulicah in promenadah, da nosijo — in to celo naši ljudje — na nogah znake tuje narodnosti. Ti ljudje se očitno ne zavedajo, kakšno propagandno hrano nudijo s tem onim, ki hočejo s takimi in sličnimi znaki dokazati svetu, da bivajo tu povečini njihovi ljudje, in si lastijo pravice do naše zemlje. Naj si že ljotičevci ali Sokol ali pa »slovenski fant« — to ne služi interesom tvoje domovine in tvojega naroda najmanj pa slovenski stvari! Tega se dobro zavedaj!

1 Asociacija misli. Kakor smo poročali v zadnji številki, je nekdo zažgal 3. t. m. zvečer g. dr. Rošu kozolec, ki je pogorel do tal. V štev. 79. z dne 5. aprila je objavil »Slovenec« v celjski rubriki dopis iz Laškega pod naslovom »Ogenj v stregi, pridite gasit!« Kako čudno naključje. Ko je dopisnik »Slovenca« pisal ta dopis, še Rošev kozolec ni gorel. Pa v štev. 80. »Slovenca« v rubriki »Pristaše krajevne organizacije OJNS v Laškem obveščamo, da se bo v kratkem pobirala članarina za letošnje leto. Naprošamo članstvo, da pripravijo v ta-koj plača malenkostne prispevke, ki so nujno potrebni za naše nadaljnje delo. Vabimo vse fante in može od 18. do 35. leta starosti, ki še niso politično organizirani, da se vpišejo v mladinsko organizacijo Jugoslovenske nacionalne stranke. Vse informacije glede pravil in programa se dobe pri tajniku.

1 Velika noč je bila res praznik vstajenja in prebujenja narave k novemu življenju. Čez noč je zginila slana in vroči solnčni žarki so vzbujali praznično razpoloženje. Po ulicah smo opazili nešteto počitničarjev, ki so prihiteli na obisk k svojcem, pa tudi tujcev, ki so prišli v lepo Laško na oddih. Mladina je porabila priliko in v večji skupini oddirkala s kolesi na divni Bled. Drugi so si naprtli nahrbtnike in krenili v planine, da se tam v svobodni naravi sprostitjo vsakdanjih težkoč in brig, ki dušijo danes človeška srca.

1 Poroka. V zgodovinski cerkvi nekdanje jurkloštrske kartuzije se je poro-

Kaj je to?

Spojene črte 100 Z CRTO bonbonov

čil na velikonočno nedeljo g. Franc Trupej, trgovec v Jurkloštru, z gđc. Marijo Vrečkovo iz Lahovega grabna. Iskreno čestitamo!

1 Pustošenje naše planinske flore. Na Kopitniku in Turju nad Rimskimi topljami te dni razcveta v vsej krasoti kraljevska roža »Daphne Blagayana« in njen vonj opaja vsa pobočja. Nepopisno lep je pogled na livade te divne cvetlice, ki uživa na papirju vso oblastveno zaščito. Dočim pa se izletniki zadovoljujejo z nekaj cveti, so jih začele kmečke ženske v koših nositi v dolino. Tako je preteklo sredo neka znana kmetica hodila s polnim košem po Laškem in od hiše do hiše ponujala to dragocenost naših gora. Isto se godi v Hrastniku in na Zidanem mostu. Prosimo sresko načelstvo, da bi opozorilo varnostne organe, da poostreno pazijo in prijavijo te vandale.

1 Kino Laško bo predvajal v soboto 15. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 16. t. m. ob 16.30 in 20.30 veličastno filmsko delo »Dolomiti v plamenu«. Film o materi in ljubezni, o idili vaškega življenja in o tovarištvu mladih in starih, o borbi vasice za obstanek. »Krik bregov« je njegov drugi naziv in predstavlja za vse one, ki so bili v ognjenem metežu svetovne vojne, obujanje spominov. Ta filmska epopeja, v kateri nastopajo slavni igralci Ludvik Kerscher, Francis-ka Kinz, Rolf Pinegger in še 24 mladih umetnikov, bo zajela s svojimi nepozabnimi scenami vse gledalce.

Ali ste že poravnali naročnino?

Dol pri Hrastniku

1 Dol pri Hrastniku. V dolini pri Hrastniku, ki je le nekaj kilometrov od Laškega, se razprostira velika površina gozda, ki je zaradi svoje lege in naravnih razmerij izjemno bogat s različnimi vrstami drevesne in grmovne rastline. Vsi ljubitelji narave in gozdarstva bi morali posebno pozornost nameniti ohranjanju tega dragocnega naravnega dediščine. Vsi, ki imate možnost, naj se vključijo v lokalne organizacije, ki se trudijo za varovanje in vzdrževanje tega gozda. Vsi, ki imate kakršnokoli informacijo o morebitni škodi ali nevarnosti, naj takoj prijavijo lokalnim oblastem.

Iz naših krajev

Laško Mestna olepševalna dela

Laško, 14. aprila.

Poročali smo že o preurejevanju občinske parcele pred Sokolskim domom v mestni park. Tega dela se je lotilo tukajšnje Olepševalno društvo z znatno subvencijo občine, ki nam jo milostno delijo kmečki gospodarji na naši občini. Že svojčas je napredno nacionalni odbor z g. dr. Rošem na čelu dal iniciativo za ureditev parka pred Sokolskim domom. Takrat je bila izdelava načrta poverjena g. prof. Vardjanu. Verjetno je, da bi ta načrt z ozirom na regulacijo Savinje, ki naj bi se izvedla na tem mestu, bil izvedljiv. Dela na ureditvi tega parka kažejo, da bo park dokaj okusno urejen.

Kakor čujemo, bodo v cvetlične rondoje vsadili samo izbrane cvetlice, ostali prostor pa bo dičilo okrasno grmičevje (Magnolia, Spirea, Prunus, Weigelia, Chamaecyparis alumi in aurea, Thuja globuralis, nizke vrtnice itd.), dočim bo fasada obrobljena z mahonijo in ligusto. Sprehajališče ob Savinji bo zasenčeno z vrbami žalujkami. Naj že bodo cvetlice in okrasno grmičevje tega ali onega imena, sokolska trdnjava v ozadju prihaja s temi olepševalnimi deli do še močnejšega izraza in nudi gledalcu le še impozantnejšo sliko. Mnogi žele, da bi se tudi parcela preko ceste, kjer že dolgo vrsto let bujno uspeva fižol in zelje, preuredila v park z vodometi, cvetlicami in klopmi.

Vnema, ki jo kažejo nekateri funkcionarji Olepševalnega društva, je vsakakor hvalevredna. Ko pa opažamo, da si ti laste izključno pravico preobrazovanja laške panorame, trebljenja drevja po ulicah, cestah, ob Savinji in drugod brez pristanka javnosti ali njenih zastopnikov, moramo končno vprašati, ali je takšno samovoljno početje funkcionarjev zasebne ustanove na mestu in v skladu s tujskoprometnimi interesi vsega mestnega prebivalstva. Če so občinski podeželski očetje to pravico tudi prenesli na Olepševalno društvo, je to proti demokratičnemu redu, saj je zaradi nemogočih lokalnih

političnih prilik tako občina, kakor Olepševalno društvo — lahko rečemo — brez zastopnikov najmočnejše politične skupine v Laškem. Popolnoma logično je, da v takšnih okoliščinah tudi javna anketa ne bi imela uspeha, še zlasti ne, ko operirajo pri olepševalnih delih osebe iz politične in gospodarske skupine, ki se je čez noč osnovala in ravno tako hitro propadla. Nikakor pa ne gre, da bi si že vsaka oseba, ki pride v Laško ali biva nekoliko let tu, čutila poklicano za to, da bi postavljala izgled Laškega na glavo. Zato bo prav, da se v bodoče vsaka iniciativa in namera v tej smeri kritično obravnava kot predlog pri merodajnih činiteljih, pred očmi vse zainteresirane javnosti odnosno njenih zastopnikov.

Potem, ko je bilo toliko govora o lokalni diktaturi ...

Laško, 14. aprila.

Laščanom je menda še v spominu, kaj vse so govorili naši politični nasprotniki in s kakšnimi prevejanimi spletkami so prišli ti ljudje na dan pri zadnjih občinskih volitvah v samostojni laški občini, samo zato, da zrušijo napredno-nacionalni režim na naši občini. Disidenti in politični špekulanti, častihlepneži in podobni ljudje, ki že zaradi teh lastnosti ne spadajo na občinsko gospodarski prestolček, so zlasti prepričevali volilce o neki osebni diktaturi takratnega nacionalnega župana.

Kar smo že tedaj zaman predočevali njihovim z nočjo nastalim pristašem, doživljajo danes ti ljudje na lastni koži. Ne samo, da govorijo, da se samim sebi čudijo, ker so nasedli akterjem lokalne rivalitete, temveč prihajajo danes celo k nam z obžalovanjem, razburjajoč se in govoreč, da kaj takega, kar se sedaj dogaja v vrhovih zavzetih pozicij, še niso doživeli. Donašajo nam zanimive snovi, ki zaenkrat še niso godne za objavo glede na razne ovire, na katere bi naleteli, znali pa jih bomo predočiti ob pravem času, ko se bo atmosfera izboljšala.

Časi se izpreminjajo. Ljudem se že odpirajo oči. Eni so razočarani nad svo-

ZVEZNA TISKARNA V CELJU

izvršuje vsa tiskarska dela po zmernih cenah

ZAHVALA

Moj pokojni soprog g. **Avgust Lavrenčič** je bil zavarovan za življenje pri **zavarovalni družbi „Jugoslavija“**. Kljub temu, da je zavarovanje trajalo le kratek čas in da premije niso bile plačane v zakonitem roku, mi je družba iz proste volje priznala primerno odškodnino. Zahvaljujem se družbi za to njeno kulanco in dobrohotnost najlepše ter jo vsakomur prav toplo priporočam.

Celje, 14. aprila 1939.

Helena Lavrenčič — Celie

Konjice

k Svabsko-nemška kulturna zveza v Konjicah. V dvorani gostilne Filipič je bil dne 3. t. m. ustanovni občni zbor te nujno potrebne organizacije. Na predlog g. Emila Wusserja je bil pod predstvom g. Erika Blechingerja soglasno od vseh navzočih Nemcev izvoljen nov odbor, kateremu predseduje g. Josip Staudinger, tajnik pa je g. Erik Blechinger, njegov namestnik g. Anton Laurič. V odboru so še gg. Friderik Zintauer, Ivan Zottel, Avgust Radič, Herman Brezovnik, Ladislav Walland, Maks Sutter, Viktor Deutschmann in gdč. Erna Brezovnik in Mici Topolšek. Ustanovni zbor je bil prav kratek, trajal je vsega le 10 minut, nakar se je nadaljevala prisrčna nemška zabava. Nadaljnje prijave še drugih takih Nemcev sprejema g. Erik Blechinger.

Sv. Peter p. Sv. gor.

sv Ustanovitev Sokolskega doma. Sokolsko društvo se zadnje čase marljivo pripravlja na ustanovitev doma, ki bo stal ob glavni cesti poleg poštnega urada. Bivše Černelčevo skladišče bo preurejeno v Sokolski dom. V korist gradbenega fonda bo priredilo društvo 29. maja II. sokolsko tombolo. Dobitki letošnje tombole so predvsem: telica, kolo, zaboj sladkorja, koža usnja, moška obleka, srebrna ura itd. Na binokostni ponedeljek torej vsi na sokolsko tombolo v Št. Peter!

Sport

ČSK : SK Celje

V nedeljo 16. t. m. ob 16.15 se bo pričela na celjski Glaziji druga, izločilna finalna tekma za prvenstvo LNP med Čakovečkim SK in SK Celjem. Pri prvem srečanju v Čakovcu je moštvo SK Celja podleglo s 0:3. Zato bo v nedeljo napelo vse sile in gotovo pokazalo vse svoje znanje, da doseže časten rezultat. Ker je tudi ČSK v dobri formi, se obeta zelo živahna borba in lep sportni užitek. Za tekmo vlada veliko zanimanje.

Ob 14.30 bo predtekma.

* **Kolesarska dirka na progi Celje—Velenje—Soštanj.** Klub slovenskih kolesarjev v Celju bo priredil na belo nedeljo 16. t. m. otvoritveno klubsko dirko na progi Celje—Velenje—Soštanj (35 km). Start bo ob 14. pred Glazijo v Celju, cilj v drevoredu v Soštanju. Prijavnina 5 din. Dirka bo po pravilniku KSKJ. Prijave sprejema trgovec g. Sumer, Celje, Prešernova ulica.

* **Propagandni cross-country tek** bo priredil SK Celje v nedeljo 23. t. m. ob 15. na celjski Glaziji. Proga za seniorje bo dolga 5000 m, za omladince in juniorje C 3000 m, za juniorje B 1500 m. Tekmovanje bo na Glaziji na 850 dolgi progi. Pravico starta imajo vsi verificirani in neverificirani člani klubov, članov JAS. Tekmuje se po pravilih in pravilnikih JAS. Prijavnine ni. Prvi trije v vsaki kategoriji bodo prejeli priznanice. Prijave je treba poslati na naslov: SK Celje, Celje, Gosposka ulica 30.

* **V tekmovalstvu za državno nogometno prvenstvo** so bili v nedeljo doseženi naslednji rezultati: v Ljubljani Ljubljana:Slavija (V) 3:1 (0:1), v Zagrebu Gradjanski (Z):Slavija (S) 6:0 (2:0), v Beogradu BSK:Bask 5:0 (3:0) in Jugoslavija : Jedinstvo 2:1 (1:0), v Splitu Hajduk:Zemun 6:0 (4:0) in v Skoplju Hašk:Gradjanski (S) 5:3 (2:0). Na tabeli krepko vodi BSK z 31 točkami,

Ljubljana pa se je s 14 točkami dvignila z 10. na 9. mesto.

* **Zmaga SK Celja nad SK Ljubljano.** Na velikonočni ponedeljek je moštvo SK Celja na Glaziji v prijateljski tekmi zasluzeno zmagalo nad SK Ljubljano s 3:2 (2:1). V moštvo SK Ljubljane je nastopilo šest igralcev liginega moštva. Gostje so s svojo igro razočarali, Celjani pa so igrali prav zadovoljivo. V predtekmi je mladina SK Celja premagala mladino SK Olimpa z 8:0 (3:0).

* **Veleslalom na Okrešlju.** Na velikonočni ponedeljek je priredil Smučarski klub Celje svojo prvo tekmo v veleslalomu s Savinskega sedla na Okrešlju. Solnce je sneg razmehčalo, zaradi česar niso mogli tekmovalci doseči boljših rezultatov. Najboljša mesta so dosegli: 1. Franc Herle (SPD Celje) 6.13; 2. Fric Jelen (Sm. klub Celje) 6.16; 3. Drago Zdravec (SK Laško) 6.42; 4. Friderik Dvoršak (SPD Celje) 6.45; Ostali tekmovalci so prispeli v kratkih presledkih na cilj. Prvo plasirani so prejeli po tekmi praktična darila in spominske diplome.

* **Teniška igrišča SK Celja odprta.** Vse člane teniške sekcije SK Celja, kakor tudi one, ki še niso člani, pa želijo gojiti tenis, obveščamo, da so igrišča v mestnem parku odprta in uporabna za igranje. Prijave se sprejemajo na igrišču

* **Snežne razmere dne 14. aprila:** Kocbekov dom na Korošici (1808 m): —3, solčno, mirno, 165 cm snega, srhen. Smuka prav ugodna.

Sokolstvo

x Načelnštvo Sokolske župe Celje sklicuje sejo moškega strokovnega odbora in okrožnih načelnikov za nedeljo 16. t. m. ob 8. zjutraj v posvetovalnico Sokola matice v mestni narodni šoli v Celju. Po seji bo predelava prostih vaj za člane in moški naraščaj, zato naj prinesejo bratje s seboj telovadno obleko po navodilih, sporočenih v vabilih. Isti dan bo v telovadnici v realni gimnaziji v Celju ob 8.30 zjutraj seja ženskega strokovnega odbora in sester okrožnih načelnic. Tudi ta seja je spojena z delovnim sestankom po razpisu, ki so ga prejele sestre.

Časopisni papir

prodaja uprava „Nove Dobe“

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICI: MARIBOR, ŠOŠTANJ

Savinjska posojilnica v Žalcu

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO — USTANOVLJENA LETA 1881
Nudi popolno varnost za vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodneje

HMEJLJARJI Nalagajte denar pri domačem zavodu!
Račun Poštne hranilnice št. 10.994 Brzjavni: „Posojilnica“ Telefon št. 2
BLAGAJNIŠKE URE: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah od 9. do 11

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4

kleparstvo, vodovodne instalacije
strelvodne naprave

Prevezna vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmjerne — Postrežba točna in solidna

KMETSKA POSOJILNICA V CELJU

ima naprodaj pod ugodnimi pogoji še **3 stavbne parcele** v izmeri 655, 521 in 497 kvadratnih metrov v bližini Westnove tovarne. Ako plača kupec primeren znesek na zemljišče, mu posojilnica sezida tudi hišo. Pojasnila daje pisarna Kmetске posojilnice v Celju.

Zložljiva železna postelja

z vložkom, 4 fotelji in 1 divan se prodajo.
Celje, Stritarjeva 29.

Vsaki osebi — družini

nudi stelen zaslužek »**MARA**«, pletilnica, Maribor, Orožnova 6 - Celje, Slomškov trg 1

Montafonsko telico

iz odličnega rodu mlekaric, ki se bo prihodnji teden otelila, proda oskrbništvu graščine Novi kloster pri Št. Petru v Savinjski dolini.

Moško kolo

novi, znamke »Styria«, ugodno naprodaj. Vprašati v trgovini Franzl, Celje, Mariborska c. 26.

Lepo meblirano sobo

s posebnim vhodom s stopnišča oddam takoj. Celje, Cankarjeva 4/II. levo.

Oglašuite!

Zakonski par išče lepo

opremljeno sobo

z uporabo kopalnice, po možnosti v vili. Ponudbe na upravo lista pod »Takoje«.

Dve opremljeni sobi

čedni, solčni, s popolnoma ločenim vhodom oddam s 1 majem. Na željo tudi mala **kuhinja**. Celje, hrib sv. Jožefa 56.

2-sobno stanovanje

v novi hiši s kuhinjo, kopalnico in pritliklinami se odda takoj mirni stranki. Naslov v upravi lista.

Stanovanje

2-sobno, parketirano, s pritliklinami išče mirna stranka brez otrok za 1. junij. Naslov v upravi lista.

2 meblirani solčni sobi

v I. nadstropju in 1 podstrešna soba s **kuhinjo** se odda s 1. majem. Vprašati: Martinčič, Celje, Mariborska 7.

Gostilničarij — pozor!

Speciālen polnomasten in okusen **sir** v hlebčkih ca. 1:50 kg dobite po nizki ceni pri tv. **Karol Loibner, Celje, Kralja Petra cesta št. 17, telefon št. 120.**

Prosim, poskusite!

Vino in sadjevec

prvovrstno sortirano od 60 litrov naprej razpošilja: Posestvo „Grič“ pri Mariboru.

V globoki žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem bridko vest, da nas je danes ob 1/2 10. dop. zapustil naš najboljši soprog, oče, brat, stric, stari oče in tast, gospod

ALOJZ KUPEC

posestnik, lastnik mlina itd.

v 74. letu starosti po neumornem delu, po kratki in težki bolezni, po prejetih tolažilnih sv. vere.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo 16. aprila ob 1/2 10. dopoldne iz hiše žalosti k župni cerkvi pri Sv. Pavlu, od tam pa po sv. maši na pokopališče.

Prosimo vse, da ohranijo blagega pokojnika v lepem spominu!

Sv. Lovrenc - Sv. Pavel pri Preboldu, dne 13. aprila 1939

Žalujoči ostali